دورنما | پاورقی

۶۸ خاطرات ۴۵۳ روز حضور در کاخ سفید

اتاقی که در آنجا اتفاق افتاد

جان بولتون / مشاور امنیت ملی سابق ترامپ / مترجمان: مسعود میرزایی و بهجت عباسی

کشمکش در گروه هفت

اروپایی‌ها (فرانسه، آلمان، بریتانیا و ایتالیا) دوست داشتند که بازی خودشان را با این اسناد انجام دهند و امریکا را وادار کنند دست به انتخاب‌های سخت بزند؛ یعنی یا مجبور شود از اصول اصلی سیاست‌های خود عقب نشینی کند یا اینکه در چنین اجلاسی «منزوی» به‌نظر برسد. از نظر اکثر دیپلمات‌های حرفه‌ای و کارکشته، منزوی شدن بدتر از مرگ است و به همین دلیل به‌نظر می‌رسید که امتیاز دادن در مقایسه با انزوا، گزینه معقول تری باشد. سرنوشت دیگری که اروپایی‌ها نمی‌توانستند حتی فکرش را هم بکنند این بود که کلاً بیانیه پایانی نداشته باشیم. اما اگر بیانیه پایانی ای وجود نداشته باشد مثل این است که اصلاً اجلاسی برگزار نشده است و این می‌توانست برای همه اتفاق بسیار بدی باشد. به‌همین دلیل رهبران دیگر هم به جای لذت بردن از تئاتر و نمایش‌های «سیرک دوسولی»، حمله به ترامپ و هیأت امریکایی را شروع کردند. آنها مدعی بودند که طرف امریکایی درباره بیانیه و اسناد پایانی اجلاس موضع سرسختانه و افراطی اتخاذ کرده است. در جریان ضیافت شام هم مشاجرات زیادی اتفاق افتاد از جمله رهبران دیگر کشورها با پیشنهاد بد و ناقص ترامپ برای بازگرداندن روسیه به جمع کشورهای صنعتی مخالفت کردند و حتی در مقاطعی فضا به نوعی بی‌ادبانه و تمسخرآمیز شد. از آنجا که از دهه ۱۹۷۰ و از زمان تشکیل گروه ۷ قرار بر این بوده که این مجمع بیشتر وقت خود را صرف مسائل اقتصادی کند، لذا اکثر کارهای تخصصی بر عهده «لَری کادلو» رئیس شورای اقتصاد ملی امریکا بود و نماینده امریکا در بخش تهیه پیش‌نویس بیانیه و اسناد پایانی و همچنین همکاران وی در بخش اقتصاد بین‌الملل به طور مشترک به من و کادلو گزارش می‌دادند.

ترامپ باید به سایر رهبران می‌گفت؛ «موضوع پیش‌نویس بیانیه و اسناد اجلاس را به کارشناسان و نمایندگان خود واگذار کنیم تا در طول شب روی آن کار کنند.» اما از آنجا که او همیشه خود را جوش دهنده معاملات می‌دانست، پیشنهاد داد که سران هفت کشور در یکی از سالن‌ها جلسه بگذارند و موضوع را خودشان نهایی کنند. در این مقطع کادلو هم به جمع مقامات پیوست و از آنجا که فکر می‌کرد در مسائل اقتصادی بین‌المللی رابطه نزدیکی با رهبران اروپایی دارد، شاید بتواند کاری بکند. کلی که نگران شده بود، حدود ساعت ۱۰ و نیم شب کسی را به‌دنبال من فرستاد. من به‌سمت محل حضور هیأت‌ها روان شدم، وقتی رسیدم، کلی داشت خارج می‌شد؛ «واقعاً فاجعه است.» چند دقیقه که به دور و اطراف خود نگاه کردم دیدم واقعاً راست می‌گوید؛ «فاجعه بود.» گروه سران روی مبل‌ها و صندلی‌های گرانقیمت نشسته بودند و چندین نفر از مشاوران و دستیاران آنها هم دور و برشان پرسه می‌زدند. بعید بود نتیجه خوبی از این فضا بیرون بیاید. ترامپ بسیار خسته به نظر می‌رسید، البته سایر رهبران هم وضعیت مشابهی داشتند، به استثنای ترودو و مکرون و مشاوران‌شان که به خاطر پیش بردن خوب برنامه‌ها و سیاست هایشان کاملاً سرحال بودند. حس عجیبی داشتم، انگار همه چیز برایم آشنا بود و قبلاً تجربه کرده بودم؛ من طی سال‌های طولانی بواسطه کارم بارها درگیر چنین جلسات و بحث‌های خسته کننده بودم.

فیگارو (فرانسه):

در میانه کشمکش‌های یونان و ترکیه، آتن در حال تجهیز ارتش خود برای هرگونه رویارویی با آنکاراست. این کشور به همین دلیل بود که اقدام به خرید ۱۸ جنگنده و بالگرد از فرانسه کرده است و البته به همین اکتفا نکرده و قصد دارد ۱۵ هزار سرباز جدید در ارتش خود استخدام کند.

کامرسانت (روسیه):

در پی پیروزی حزب روسیه واحد در انتخابات شهرداری‌ها و فرمانداری‌های روسیه، مخالفان دولت، کرملین را متهم کردند که با شیوه‌های انتخاباتی خود اجازه نمی‌دهد نخبگان محلی تقویت شوند و تنها کسانی را که از سوی روسیه واحد حمایت می‌شوند، وارد قدرت می‌کند.

حریت دیلی نیوز (ترکیه):

با وجود همه اتهاماتی که به ترکیه وارد می‌شود، وزیر دفاع دولت اردوغان اعلام کرده که همچنان باب گفت وگو و مذاکره را برای حل بحران در شرق مدیترانه باز گذاشته است. این در حالی است که اردوغان به فرانسه هشدار داده است که اقدامات تحریک آمیز انجام ندهد.

مچ‌اندازی دیپلماتیک طالبان و دولت افغانستان

زهره صفاری/ نمایندگان منتخب دولت افغانستان و شبه نظامیان طالبان که از چند روز قبل برای برگزاری نخستین مذاکرات مستقیم صلح بین‌الافغانی عازم دوحه قطر شده بودند، شامگاه دیروز دور یک میز به بحث و تبادل نظر پرداختند.

به گزارش «افغانستان نیوز»، پس از دیدار افتتاحیه روز شنبه در هتل شرایتون قطر، مذاکرات مقدماتی در شرایطی طبق توافق طرفین پشت درهای بسته ادامه یافت که در مدت ۲۴ ساعت قبل از آغاز جلسه دیروز درگیری‌های سنگینی میان نیروهای امنیتی دولت افغانستان و نیروهای طالبان شکل گرفت و ده‌ها نفر از نیروهای درگیر و شماری غیرنظامی کشته و مجروح شدند.

به باور کارشناسان نگاهی به درگیری‌های چند روز اخیر نشان می‌دهد با وجود آغاز جدی مذاکرات صلح اما به نظر می‌رسد همچنان کاهش خشونت یکی از بزرگترین چالش‌های طرفین به شمار می‌رود.

«عبدالله عبدالله»، عالیترین مقام هیأت اعزامی دولت افغانستان به خبرنگاران در این باره گفت: «کاهش خشونت اصلی ترین پارامتر برای آغاز مذاکرات است تا ما را به «آتش بسی بشردوستانه» و سرانجام «صلح پایدار» برساند. بدون شک اینکه تصور کنیم خشونت بیشتر مردم را به صلح امیدوار می‌کند واقعاً مضحک است.»

■ **اولویت‌های نابرابر**

به باور تحلیلگران «نیویورک تایمز»، این نشست صلح در صورت به ثمر نشستن، نخستین دستاورد مهم دولت قانونی افغانستان بدون زور و تهدید خواهد بود که هم سبب کاهش خشونت می‌شود و هم زمینه خروج تدریجی نظامیان امریکایی را مهیا می‌کند.

اما گرچه محورهای این نشست برقراری آتش‌بس دائمی، توافق بر سر اصلاحات قانون اساسی، تعیین حقوق زنان و اقلیت‌ها و تقسیم قدرت تعیین شده اما همچنان طرفین بر سر اولویت‌ها توافق نکرده‌اند.

در نشست افتتاحیه «ملا برادر»، مذاکراتی بر پایه ساختار اسلامی را اولویت شبه نظامیان طالبان برای حضور و مشارکت در این همایش صلح عنوان کرد، این در حالی است که دولت افغانستان به دنبال کاهش مناقشات است و اولویتش را بر آتش بس قرار داده است. به نوشته «هشت صبح»، «عبدالله عبدالله» معتقد است: «جامعه بین‌المللی با برقراری آتش‌بس موافقت کرده اما این اتفاق باید عملی شود تا مردم متوجه تغییرات شوند و این مسئولیت هر دو طرف مذاکره است.»

Al Jazeera

■ **نتایج مبهم**

به باور کارشناسان در این جلسه تاریخی و بسیار مهم نمایندگانی دو یک میز نشستند و درباره صلح به مذاکره پرداختند که از دو دیدگاه ایدئولوژیک کاملاً متفاوت برخوردار هستند که بدون شک بر نتایج آن تأثیرگذار خواهد بود. دولت افغانستان با تصویری از یک جامعه دموکراتیک و آزاد درصدد دست یافتن به کشوری ملزم به رعایت ارزش‌های جهانی و اسلامی پا به میدان مذاکره گذاشته و در سوی مقابلش نمایندگان رادیکال طالبان با افکاری کاملاً متفاوت نشسته‌اند که دغدغه‌ای جز تشکیل حکومتی مشابه آنچه که دو دهه پیش ایجاد کرده بودند، ندارند. با این حال آنها نیز می‌گویند از جنگ خسته شده‌اند. در همین ارتباط «عبدالسلام حنفی» یکی از اعضای تیم مذاکره کننده طالبان به شبکه خبری «طلوع» گفت: «ما تنها به دنبال آتش‌بس نیستیم بلکه می‌خواهیم به جنگ هم خاتمه دهیم.»

«فؤاد امان»، سخنگوی وزارت دفاع افغانستان در واکنش به این اظهارات گفت: «متأسفانه سطح خشونت طالبان و درگیری‌های آنها با نیروهای امنیتی دولت بشدت افزایش داشته است و خبری از کاهش درگیری‌ها دیده نمی شود.» این در حالی است که «محمد نعیم»، سخنگوی طالبان با محکوم کردن تحرکات تنش زای نیروهای دولتی، اقدام طالبان را تنها مقابله به‌مثل اعلام کرده است.

سفر ترامپ به سرزمین سوخته

وصال روحانی/ سفر روز گذشته دونالد ترامپ به ایالت «سوخته» کالیفرنیایی شمالی، وی را با حقیقتی مسلم و تلخ رودررو کرد؛ اینکه پیامدهای گرمایش فزاینده کره خاکی و اقدام نکردن در این زمینه تا چه حد مرگبار است.

به گزارش نیویورک تایمز، ترامپ به عرصه‌ای پا نهاده که محصول سیاست‌های نادرست خود اوست. موقعی که رئیس جمهوری امریکا خود را از پیمان‌نامه‌های بین‌المللی حفظ محیط زیست خارج و کشورش را در این زمینه غیرفعال کرد، بدیهی بود که زمانی به فجایعی مثل آتش‌سوزی‌های دیرپای اخیر ایالت کالیفرنیا که این منطقه را به اوج سرگشتگی رسانده، برخورد کند. ترامپ هرگز نپذیرفته که تغییر دائمی و محسوس وضعیت اقلیمی زمین و روند گرم شدن دائمی کره خاکی تمهیدات ویژه‌ای را می‌طلبد و برعکس با بی‌اثر دانستن اجتماعات و تفاهمنامه‌هایی که برای تقابل با چنین وضعیت‌های حادی به وجود آمده، شرایط ناهنجار فعلی کالیفرنیا را که درخت‌هایش از سبزی به خاکستر گراییده‌اند و آسمانش سرشار از دود است، پایه‌گذاری کرده است. بدتر از همه، موضعگیری‌های بعدی و توضیحاتی است که ترامپ برای توجیه کم‌کاری‌هایش در این خصوص داده است. او که می‌کوشد با شکست دادن جو بایدن دموکرات در انتخابات دو ماه دیگر امریکا برای یک دوره چهار ساله دیگر در کاخ سفید بماند، در رالی انتخاباتی اخیر خود در پنسیلوانیا گفت هر اتفاق ناگواری در کالیفرنیا روی داده، محصول کوتاهی مدیران و مردم همین خطه است و وقت آن رسیده که این افراد تقاص این کوتاهی‌ها را پس بدهند. با این همه جواب مقام‌های محلی به ادعاهای غریب ترامپ، پاسخ‌هایی محکم و از سر انتقاد بوده است. اریک‌ام گارستی، شهردار لس‌آنجلس که حامی جو بایدن در انتخابات امسال امریکا است، روز گذشته در آستانه ورود خبرساز ترامپ به حیطه مدیریتی وی گفت: «کافی است با هر فرد مطلع از شرایط زیستی زمین و حتی با آتش‌نشان‌های ساده صحبت کنید تا به صراحت به شما بگویند که بحث تغییرات عظیم در شرایط آب و هوایی و وضعیت‌های زیستی در کره زمین بسیار جدی و خطیر است. متأسفانه به نظر می‌رسد دولت امریکا آخرین تشکیلاتی است که به این امر ورود می‌کند و ولی حالا هم به جای آسیب‌شناسی، مشغول بهانه‌جویی است.»

■ **کمک ۱۰۰ میلیون دلاری به بایدن**

به گزارش فایننشیال تایمز، مایکل بلومبرگ شهردار سابق نیویورک و رقیب جو بایدن در حزب دموکرات درصدد اهدای کمکی ۱۰۰ میلیون دلاری به بایدن است تا کاندیدای دموکرات‌ها در انتخابات ماه نوامبر شانس بیشتری برای غلبه بر ترامپ یا حداقل فتح ایالت کلیدی فلوریدا داشته باشد.

آگهی مزایده عمومی

شماره ۸۳-۹۹/۶ ت

شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران در نظر دارد مزایده عمومی «فروش ۲۵۰۰ تن کنسانتره نفلین سینیت» را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به شماره ثبت ستاد ۱۸۰۰۰۰۰۲۸۰۹۹۰۰۱۰ و با جزئیات مندرج در اسناد مزایده و با تضمین شرکت در مزایده به مبلغ ۵۷۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال (پانصد و هفتاد میلیون) ریال در سامانه ستاد ایران برگزار نماید. تاریخ انتشار مزایده در سامانه ساعت ۱۰ صبح مورخ ۹۹/۰۶/۲۳ و مهلت زمان ارائه پیشنهادات حداکثر تا ساعت ۱۷ روز شنبه مورخ ۹۹/۰۷/۰۵ می‌باشد.

علاقه‌مندان شرکت در مزایده می‌بایست جهت دریافت اسناد از سامانه و همچنین جهت ثبت‌نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی با شماره‌های دفتر ثبت‌نام ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸-۰۲۱ و مرکز ۴۱۹۳۴-۰۲۱ تماس حاصل نمایند و یا به آدرس اینترنتی www.setadiran.ir مراجعه نمایند. ضمناً جلسه بازگشایی پاکات صبح روز یکشنبه مورخ ۹۹/۰۷/۰۶ برگزار می‌گردد.

یادداشت

مذاکرات بین الافغانی
تلاش برای کم کردن فاصله‌های عمیق

مجتبی نوروزی
کارشناس مسائل افغانستان

سرانجام پس از حدود ۲۵ سال از زمان سربرآوردن پدیده‌ای تحت عنوان طالبان و قبضه قدرت در افغانستان که به تلاش برای پیاده‌سازی مدل حکومتی مد نظر این گروه در سرزمین افغانستان انجامید و سقوط ایشان از قدرت و تبدیل شدن به اپوزیسیون مسلح حکومت مرکزی افغانستان از روز شنبه گفت‌وگوها بین این جریان و نمایندگان دولت افغانستان به میزبانی دوحه آغاز شد. مذاکراتی که همگان بر اهمیت و ضرورت آن تأکید دارند ولی میزان بیم و امیدها نسبت به آن در سطوح مختلفی وجود دارد. در این بین بیش از هر امر دیگری موضوعات گفت‌وگو محل بحث است؛ موضوعاتی که بیانگر نقاط افتراق و اختلاف دو طرف است. این موضوعات را می‌توان چنین برشمرد:

نخست، نوع نظام حکومتی: شاید بتوان این موضوع را مهم‌ترین چالش مذاکرات پیش‌رو تلقی کرد. طالبان در دوران در دست داشتن قدرت و تسلط بر بخش عمده‌ای از خاک افغانستان در نیمه دوم دهه ۱۳۷۰ خورشیدی حکومت خود را امارت اسلامی افغانستان نامید که در رأس آن ملامحمدعمر، رهبر این گروه قرار داشت.

نظامی که کاملاً متمرکز و در عین حال بدوی اداره می‌شد و تمام قدرت در اختیار شورایی از علما قرار داشت که کمترین آشنایی را با ساختار حکومت داشتند. اما در طول این سال‌ها طالبان از این ساختار دفاع و بر آن به عنوان نسخه نجات بخش افغانستان تأکید کرده است. اما در نقطه مقابل نظام جمهوری اسلامی مطرح در قانون اساسی کنونی افغانستان قرار داد. نظامی که مانند تمام نظام‌های جمهوری اسلامی موجود در جهان اسلام، با تمام تفاوت‌ها، تلاشی در جهت پیوند میان مردم‌سالاری و اسلام بوده است. در چنین نظامی روح اسلام در قالب مردم‌سالاری دمیده شده و تلاش می‌شود ضمن دفاع از ارزش‌های اسلامی از محاسن مردم‌سالاری برای ارتقای وضعیت اداره جامعه بهره برده و مدیریت کلان کشور به دست تکنوکرات‌های مسلح به دانش روز صورت بگیرد. پذیرش هر یک از این مدل‌ها برای طرف مقابل به معنای عدول از آرمان‌هایی است که دست کم دو دهه بر سر آن نزاع وجود داشته است. اما این نظام خود برآمده از دو اختلاف ریشه‌ای‌تر است که خود در این مذاکرات محل بحث خواهند بود.

دوم، قرائت از اسلام: افغانستان جامعه‌ای اسلامی است که احترام به سنت‌های دینی در عمق آن نفوذ قابل توجهی دارد. لذا هر دو جانب، خود را در پیوند وثیق با اسلام معرفی می‌کنند. اما این قرائت‌ها فاصله‌ای عمیق با یکدیگر دارند. در یک نگاه تأکید فراوان بر شریعت با برداشتی خشک و متصلب جریان دارد که گرایش‌های سلفی در آن وجود دارد. این امر آنقدر اهمیت دارد که طالبان در آستانه مذاکرات رئیس تیم مذاکره‌کننده خود را تغییر داده و قاضی‌القضات خود را به عنوان یک چهره کاملاً شرع محور در رأس تیم مذاکره‌کننده قرار داده است. اما در قرائت دیگر فضای نواندیشی دینی که اشخاصی مانند عبدالحفیظ منصور و دکتر امین احمدی آن را نمایندگی می‌کنند، فضای غالب قرائت دینی است؛ قرائتی که طی سال‌های گذشته چالش‌های فراوانی را در فضای فکری این کشور تجربه کرده است.

سوم، ارزش‌های اجتماعی: آزادی رسانه‌ای، مشارکت مدنی و حقوق زنان مواردی است که طی دو دهه گذشته حکومت مرکزی افغانستان و حامیان بین‌المللی آن تلاش گسترده‌ای برای بسط و نهادینه‌سازی آنها در جامعه افغانستان دست کم در فضای شهری و جریان نخبگانی این کشور داشته است. این ارزش‌ها درست در نقطه مقابل عملکرد طالبان در دوران حکومت خود قرار داشته است. حکومتی که نوع برخوردش با زنان و رسانه‌ها را به داستان‌های افسانه‌ای در اعماق تاریک تاریخ شبیه کرده بود و امروز هم با وجود ادعاهایی مبنی بر تغییر در ارزش‌ها پاسخ روشنی به افکار عمومی در مورد این موضوعات نمی‌دهند. هرچند که میز مذاکره جایی است که شاید نتوان از آن بدون پاسخ صریح به سؤالات موجود در این زمینه گذر کرد.

چهارم، آتش‌بس و کاهش خشونت: بی‌شک مهم‌ترین اهرم فشار گروه طالبان برای دستیابی به اهداف خود دامن زدن به خشونت سازمان یافته بوده و هست. در عین حال تأکید بر آتش‌بس و کاهش خشونت در دوران مذاکراتی که همه تحلیلگران آن را طولانی و سخت ارزیابی می‌کنند، مهم‌ترین آزمون این گروه است. آزمونی برای سطح قدرت و یکپارچگی این گروه. بسیاری گروه طالبان را مجموعه‌ای از سه دسته علمایی، سیاسی و عملیاتی می‌دانند که در موارد مهمی با یکدیگر فاصله دارند و تصمیم به آتش‌بس طولانی مدت ممکن است تصویر این گروه را به عنوان مهم‌ترین گروه معارض دولت و دارای وحدت درونی و رهبری یکدست با چالش مواجه ساخته و از قدرت چانه‌زنی ایشان در میز مذاکره بکاهد. اما در نقطه مقابل اولین توقع افکار عمومی در افغانستان کاهش سطح خشونت‌هاست و هر گروهی که به این خواست عمومی احترام نگذارد با کاهش اقبال عمومی مواجه خواهد شد. این موضوعات و موارد متعدد دیگر نشان از مذاکراتی پیچیده و طولانی دارد که در صورت اراده طرفین برای صلح واقعی می‌تواند هرچند به سختی اما خواست و آرزوی دیرین ملت شریف افغانستان را برآورده سازد.

دیدار پوتین و لوکاشنکو در سوچی

ولادیمیر پوتین در دیدار با لوکاشنکو در سوچی، ضمن حمایت از رئیس جمهوری بلاروس در برابر مخالفانش، تأکید کرد بلاروسی‌ها خودشان بدون هیچ مداخله‌ای از خارج باید از عهده شرایط دشوار در کشور برآیند.

به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری اسپوتنیک، براساس بیانیه کرملین، پوتین طی دیدار با لوکاشنکو اظهار کرد: « زمان آن است که روی قانون اساسی کشور کار شود. روسیه به تمامی توافقات با بلاروس از جمله سازمان معاهده امنیت جمعی متعهد باقی می‌ماند و به زودی به بلاروس وام ۱.۵ میلیارد دلاری می‌دهد.